

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง

๑. หลักการและเหตุผล

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารมาอย่างต่อเนื่อง โดยทรงมีพระราชดำริให้เริ่มดำเนินการ “โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน” ในโรงเรียนสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันของเด็กนักเรียน นอกจากนี้จะทำให้มีอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการบริโภคตลอดช่วงการศึกษาสำหรับนักเรียนแล้ว นักเรียนยังได้รับความรู้ด้านการเกษตรสมัยใหม่ เกิดทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ในอนาคต

กรมวิชาการเกษตรได้ร่วมสนองพระราชดำรินำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน มีบทบาทในการสนับสนุนและถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตพืช การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การขยายพันธุ์พืช มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมให้นักเรียน ครูและผู้ปกครองร่วมกันทำการเกษตรในโรงเรียน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในครัวเรือนแล้วขยายผลไปสู่ชุมชน ซึ่งเป็นไปตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ทรงมีพระราชดำริให้ขยายผลการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชน ดังพระราชดำรัสเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗

อีกอย่างคือ ในชุมชนหรือครอบครัว ความตั้งใจมีอยู่ว่าไม่ใช่แค่พัฒนาโรงเรียนเท่านั้น แต่เมื่อโรงเรียนดีแล้วก็เป็นจุดที่ขยายโอกาสและขยายความรู้การปฏิบัติงานเข้าไปในชุมชน นอกจากให้ชุมชนเข้ามาช่วยเหลือแล้ว ก็ต้องปฏิบัติการในชุมชน เช่น งานเกษตร เพื่อให้ชุมชนสามารถได้รับผลประโยชน์นี้หรืออุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนหรืออุตสาหกรรมขนาดเล็ก ก็สามารถให้ชุมชนปฏิบัติงานอุตสาหกรรมนั้นได้ เพราะเป็นที่ที่เราเข้าไปเห็นเข้าไปถึง อะไรที่ยังไม่ดี ยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร เราก็ต้องทำหรือว่าก้าวหน้าแล้ว ก็ต้องให้ก้าวหน้าหรือดียิ่งขึ้น ให้ทุกคนพร้อมทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย ด้านความอยู่เย็นเป็นสุข ด้านจริยธรรมก็เป็นเรื่องสำคัญ อีกทั้งทรงมีเป้าหมายให้พัฒนาสถานศึกษาเป็นศูนย์บริการความรู้ โดยมีหน่วยงานมาร่วมบูรณาการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาที่มีความพร้อม พัฒนาเป็นศูนย์บริการความรู้ สนับสนุนปัจจัยการผลิตพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ให้แก่ครัวเรือนเพื่อทำการเกษตรแบบผสมผสาน ส่งเสริมให้ครอบครัวของนักเรียนทำการเกษตรแบบยั่งยืน และส่งเสริม การถนอมและแปรรูปอาหารเพื่อบริโภค เป็นการลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้จากการขายผลผลิตในขั้นต่อไป

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง เสนอแผนการดำเนินงาน/งบประมาณในการส่งเสริมการทำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดตรัง ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอกและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสันติราษฎร์ประชาราษฎร์ อ.ปะเหลียน จังหวัดตรังโดยโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เป็นโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงดำริขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดสารอาหารของเด็กนักเรียน จำเป็นต้องมีวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมตามสภาพของปัญหาในแต่ละพื้นที่

แนวทางในการดำเนินงานโครงการ การส่งเสริมการทำเกษตรภายในโรงเรียน เป็นการทำงาน ร่วมกันระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยมีหน่วยงานต่างๆสนับสนุนทางด้านวิชาการและวัสดุการเกษตร พร้อมทั้งสอนและฝึกปฏิบัติให้ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รู้จักการนำผลผลิตที่ได้ มาประกอบเป็นอาหารกลางวันตามหลักโภชนาการให้เด็กได้รับประทานทุกวัน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการบริโภคตลอดช่วงการศึกษา โดยใช้ผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตขึ้นภายในโรงเรียนมาประกอบอาหาร
๒. เพื่อพัฒนาให้นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะด้านการทำการเกษตรได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ๓.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสันติราษฎร์ประชาบำรุง บ้านเจ้าพะ หมู่ ๑๔ ตำบลปะเหลียน อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
- ๓.๒ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก บ้านหินจอก หมู่ ๖ ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

๔. สถานที่ดำเนินโครงการ

๑. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสันติราษฎร์ประชาบำรุง บ้านเจ้าพะ หมู่ ๑๔ ตำบลปะเหลียน อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
๒. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก บ้านหินจอก หมู่ ๖ ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง

๘. งบประมาณการดำเนินโครงการ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก	งบประมาณ	๔๘,๐๐๐ บาท
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสันติราษฎร์ประชาบำรุง	งบประมาณ	๓๒,๐๐๐ บาท
	รวม	๘๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลการดำเนินงาน

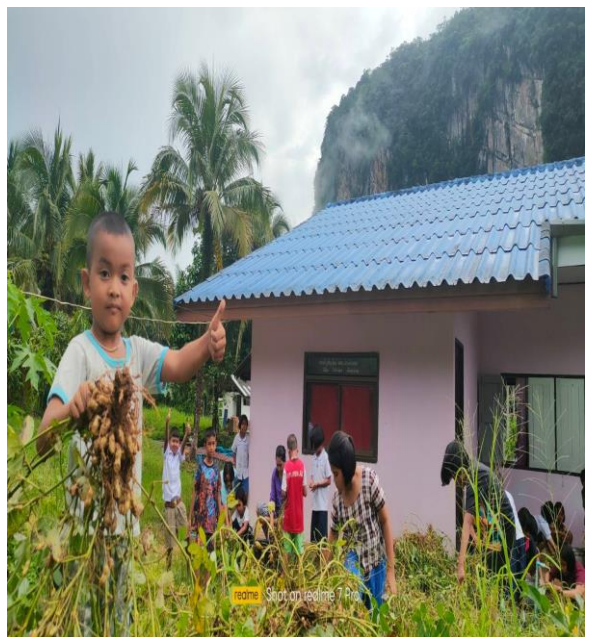
- ๖.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก
กิจกรรม : บ่อเลี้ยงแหนแดง ดูแลบ่อแหนแดงเดิมและเพิ่มปุ๋ยคอกในบ่อแหนแดง

กิจกรรม : ปลูกลำไยและปรับปรุงสภาพแปลงปลูก

แปลงขยายผล

๑.นางแนล ผดุงศักดิ์ ๕๘ ม.๖ ต.ลิพัง อ.ปะเหลียน จ.ตรัง

๒.นางสาวจินตนา ปานลุง ๕๓ ม.๖ ต.ลิพัง อ.ปะเหลียน จ.ตรัง

๖.๒ . โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสันติราษฎร์ประชาบำรุง บ้านเจ้าพะ

กิจกรรม : การปลูกถั่วหรั่ง

กิจกรรม: ใส่ปุ๋ยชะอม ผักเหริยงและปลูกซ่อมต้นพริกไทย

แปลงขยายผล

๑.นายสุชาติ ปานนิล ๘๖ ม.๑ ต.ปะเหลียน อ.ปะเหลียน จ.ตรัง

๒. นายไสว เกตุดำ ๕๘/๒ ม.๑ ต.ปะเหลียน อ.ปะเหลียน จ.ตรัง

๑๐. ปัญหา/อุปสรรค

๑. สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย มีปริมาณฝนตกชุกหนาแน่น ส่งผลต่อการดำเนินงานบางส่วน
๒. พืชบางชนิดไม่เป็นที่นิยมบริโภค
๓. เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) (ระลอกใหม่) ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

